

Parlamentul României Senat

Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital

Nr. XXII/433/03.12.2019

Comisia economică, industrii și servicii

Nr. XX/531/03.12.2019

RAPORT COMUN

la propunerea legislativă privind protecția consumatorilor contra riscului

valutar în contractele de credit

L584/2019

În conformitate cu prevederile art.70 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital și Comisia economică, industrii și servicii, prin adresa nr. **L584/2019**, au fost sesizate de către Biroul Permanent al Senatului, în vederea dezbaterii și elaborării raportului comun asupra propunerii legislative menționate, inițiată de Andronescu Ecaterina - senator PSD; Arcan Emilia - senator PSD; Avram Nicolae - senator PSD; Bădălău Niculae - senator PSD; Bodog Florian Dorel - senator PSD; Breaz Valer-Daniel - senator PSD; Butunoi Ionel-Daniel - senator PSD; Cârciumaru Florin - senator PSD; Chisăliță Ioan-Narcis - senator PSD; Corlățean Titus - senator PSD; Crețu Gabriela - senator PSD; Dan Carmen Daniela - senator PSD; Deneș Ioan - senator PSD; Dima Carmen - senator PSD; Dunca Marius-Alexandru - senator PSD; Federovici Doina-Elena - senator PSD; Ganea Ion - senator Independent; Gioancă Eugen - senator PSD; Iordache Virginel - senator PSD; Iriza Scarlat - senator Independent; Lupu Victorel - senator PSD; Manoliu Dan - senator PSD; Marciu Ovidiu-Cristian-Dan - senator PSD; Matei Constantin-Bogdan - senator PSD; Mazilu Liviu-

Lucian - senator PSD; Miha Ștefan - senator PSD; Mirea Siminica - senator Independent; Niță Ilie - senator ALDE; Oprea Stefan-Radu - senator PSD; Orțan Ovidiu-Florin - senator PSD; Pănescu Doru-Adrian - senator PSD; Pațurcă Roxana-Natalia - senator PSD; Pop Gheorghe - senator PSD; Pop Liviu-Marian - senator PSD; Preda Radu-Cosmin - senator PSD; Romașcanu Lucian - senator PSD; Rotaru Ion - senator PSD; Salan Viorel - senator PSD; Sbîrnea Liliana - senator PSD; Silistru Doina - senator PSD; Smarandache Miron-Alexandru - senator PSD; Soporan Aurel-Horea - senator PSD; Toma Vasilică - senator PSD; Trufin Lucian - senator PSD; Zamfir Daniel-Cătălin - senator Independent; Rădulescu Cătălin-Marian - deputat PSD.

Propunerea legislativă are ca **obiect de reglementare** măsuri de protecție a consumatorilor contra riscului valutar în contractele de credit, în scopul prezervării echilibrului contractual și al asigurării integrității pieței financiar-bancare interne.

În acest sens, în cazul imposibilității consumatorilor de a suporta volumul ridicat de plăți aferent creditului în valută, antrenat de clauzele care trec riscul valutar, expres sau implicit, asupra consumatorului, sunt interzise denunțarea unilaterală și/sau executarea silită a contractului de către creditorul financiar pe o perioadă de 90 de zile calendaristice, calculate de la data notificării imposibilității executării, efectuată de debitor în orice formă scrisă. Creditorii financiari sunt obligați să efectueze, la cererea consumatorilor, conversia monedei de plată a contractului în lei sau în altă monedă în care consumatorii își obțin majoritatea veniturilor. Conversia se face la cursul de schimb din data încheierii sau a perfectării contractului, plus o variație maximă de 20% față de acest curs inițial.

În caz de refuz explicit al cererii de revizuire amiabilă a contractului sau în caz de întârziere cu mai mult de 45 de zile a răspunsului la o astfel de cerere, consumatorul va putea solicita instanței competente adaptarea judiciară a contractului.

Consiliul Legislativ a avizat **favorabil** propunerea legislativă, cu observații și propuneri.

Consiliul Economic și Social a transmis un **aviz favorabil**.

La dezbaterile propunerii legislative au participat, în conformitate cu prevederile art.63 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, reprezentanții ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor și ai Băncii Naționale a României.

Membrii celor două comisii au analizat propunerea legislativă și au hotărât cu majoritatea voturilor senatorilor prezenți să adopte **raport comun de admitere, cu amendamente admise** cuprinse în **anexa** la raportul comun. Anexa face parte integrantă din prezentul raport comun. Amendamentele sunt de competența decizională a Camerei Deputaților.

Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital și Comisia economică, industrie și servicii supun spre dezbateră și adoptare, Plenului Senatului, **raportul comun de admitere, amendamentele admise și propunerea legislativă**.

În raport cu obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor **ordinare** și urmează a fi supusă votului în conformitate cu prevederile art.76 alin.(2) din Constituția României.

Potrivit prevederilor art.75 alin.(1) din Constituția României și ale art.92 alin. (7), pct.1 din Regulamentul Senatului, republicat, **Senatul este prima Cameră sesizată.**

Președinte,

Secretar,

Senator Viorel Arcăș

Senator Romulus Bulacu

Președinte,

Secretar,

Senator ~~Daniel~~ Cătălin Zamfir

Senator ~~Șilvă~~ DINICĂ

AMENDAMENTE ADMISE
la propunerea legislativă privind protecția consumatorilor contra riscului valutar în contractele de credit
L584/2019

Nr. crt.	Text propunere legislativă	Amendamente admise	Observații
1.	<p>Art. 2. În sensul prezentei legi, prin termenii și expresiile de mai jos se înțelege:</p> <p>a) <i>consumator</i> este o persoană fizică sau un grup de persoane fizice care, în temeiul unui contract care intră sub incidența prezentei legi, acționează în scopuri în afara activității sale comerciale; calitatea de consumator care acționează în scopuri personale sau familiale se prezumă și se analizează în raport de contractul care intră sub incidența prezentei legi, și nu de întreaga activitate a debitorului;</p> <p>b) <i>creditor financiar</i> este o instituție de credit autorizată de BNR, o instituție financiară ne-bancară sau un colector de creanțe</p>	<p>Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>Art. 2. În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:</p> <p>a) <i>consumator</i> este o persoană fizică sau un grup de persoane fizice care, în temeiul unui contract care intră sub incidența prezentei legi, acționează în scopuri în afara activității sale comerciale; calitatea de consumator care acționează în scopuri personale sau familiale se prezumă și se analizează în raport de contractul care intră sub incidența prezentei legi, și nu de întreaga activitate a consumatorului. Are calitatea de consumator și codebitorul, precum și fideiusorul care nu are calitatea de asociat, acționar semnificativ, administrator, director sau membru al organelor de conducere la debitorul principal-persoană juridică. Sunt asimilați fideiusorului și girantul și avalistul unei cambii sau al unui bilet la ordin care garantează prin semnătura pe cambie sau pe biletul la ordin o creanță care intră sub incidența prezentei legi.</p> <p>b) <i>creditor financiar</i> este o instituție de credit autorizată de Banca Națională a României, o instituție financiară nebancaară sau o</p>	<p>Amendamente propuse ca urmare a observațiilor de tehnică legislativă din avizul Consiliului Legislativ și admise cu majoritate de voturi.</p>

	<p>autorizat conform legii;</p> <p>c) <i>colector de creanțe</i> este o persoană fizică sau juridică care desfășoară, în baza unei autorizații prealabile administrative, activități de recuperare a creanțelor, prin intermediul unui mandat dat de creditorul financiar sau în urma achiziționării creanțelor de la creditorul financiar;</p> <p>(d) <i>credit în valută</i> este un contract de credit sau un împrumut exprimat în altă monedă decât moneda națională în care consumatorul își încasează principalele venituri</p> <p>(e) <i>șocul valutar</i> este orice variație a cursului de schimb al monedei de plată sau de indexare a contractului față de moneda națională, variație care atinge sau care depășește plafonul maxim stabilit de BNR prin regulamente sau norme</p>	<p>entitate care desfășoară activitatea de recuperare creanțe;</p> <p>c) se elimină</p> <p>c) <i>credit în valută</i> este un contract de credit sau un împrumut exprimat în altă monedă decât moneda națională în care consumatorul își încasează principalele venituri</p> <p>d) <i>șocul valutar</i> este orice variație a cursului de schimb al monedei de plată sau de indexare a contractului față de moneda națională, variație care atinge sau care depășește plafonul maxim stabilit de Banca Națională a României prin regulamente sau norme.</p> <p>Autor: senator Daniel Zamfir</p>	
2.	<p>Art. 3. În cazul imposibilității consumatorilor de a suporta volumul ridicat de plăți aferent creditului în valută, antrenat de clauzele care trec riscul valutar, expres sau implicit, asupra consumatorului, sunt interzise denunțarea unilaterală și/sau executarea silită a contractului de către creditorul financiar pe o perioadă de 90 de zile calendaristice, calculate de la data notificării imposibilității executării, efectuate de debitor în orice formă scrisă.</p> <p>(1) Dispozițiile alin. (1) se aplică și în cazul în care contractele de credit în valută au fost externalizate de către instituția de credit sau de către instituția financiară ne-bancară către un terț.</p>	<p>Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>Art. 3. În cazul imposibilității consumatorilor de a suporta volumul ridicat de plăți aferent creditului în valută, antrenat de clauzele care trec riscul valutar, expres sau implicit, asupra consumatorului, sunt interzise denunțarea unilaterală și/sau executarea silită a contractului de către creditorul financiar pe o perioadă de 90 de zile calendaristice, calculate de la data notificării imposibilității executării, efectuate de debitor în orice formă scrisă.</p> <p>(1) se elimină</p> <p>Autor: senator Daniel Zamfir</p>	<p>Textul prevăzut la alin.(1) art. 3, marcat eronat ca alin. (1) a fost eliminat, întrucât reglementarea este conținută într-un context mai larg, în cadrul art. 9</p>

3.	<p>Art.6. În caz de refuz explicit al cererii de revizuire amiabilă a contractului sau în caz de întârziere cu mai mult de 45 de zile a răspunsului la o astfel de cerere, consumatorul va putea solicita instanței competente adaptarea judiciară a contractului. Dispozițiile art.200 din Codul de procedură civilă nu sunt aplicabile cererii de adaptare judiciară a contractului.</p>	<p>Articolul 6 se modifică și va avea următorul cuprins: Art.6. În caz de refuz explicit al cererii privind conversia monedei de plată a contractului sau în caz de întârziere cu mai mult de 45 de zile a răspunsului la o astfel de cerere, consumatorul va putea solicita instanței competente adaptarea judiciară a contractului. Dispozițiile art.200 din Codul de procedură civilă nu sunt aplicabile cererii de adaptare judiciară a contractului.</p> <p>Autor: senator Daniel Zamfir</p>	<p>În raport cu art.4 alin.(1) care reglementează “<i>cererea privind conversia monedei de plată a contractului</i>”, este necesară asigurarea unității terminologice a reglementării.</p>
4.	<p>Art. 8. Din inițiativa creditorului, în vederea echilibrării contractului și a prezervării utilității sale sociale, se pot adopta și alte soluții, prin acordul părților, constând în reducerea sau ștergerea parțială a creanței, reeșalonarea acesteia sau refinanțare.</p>	<p>Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins: Art. 8. Din inițiativa oricărei părți, în vederea echilibrării contractului și a prezervării utilității sale sociale, se pot adopta și alte soluții, prin acordul acestora, constând în reducerea sau ștergerea parțială a creanței, reeșalonarea acesteia sau refinanțare.</p> <p>Autor: senator Daniel Zamfir</p>	
5.	<p>Art. 9. Dispozițiile art. 3-8 se aplică și în cazul în care creditul în valută a fost externalizat de către instituția de credit sau de către instituția financiară non-bancară.</p>	<p>Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins: Art. 9. Dispozițiile art. 3-8 se aplică și în cazul în care creditul în valută a fost externalizat de către instituția de credit sau de către instituția financiară nebancaară.</p> <p>Autor: senator Daniel Zamfir</p>	

6.	<p>Art.13.(1) Camuflarea trecerii riscului valutar asupra consumatorului, prin clauze contractuale ambigui, opace sau insidioase ori prin utilizarea de reclame mincinoase, constituie practici incorecte ale creditorilor financiari, și se sancționează conform Legii nr. 363/2007 privind practicile incorecte ale comercianților.</p> <p>(2) Constituie contravenție și se sancționează conform Legii nr.12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite fapta creditorului financiar de a insera în contracte și de a utiliza clauze care trec integral riscul valutar, expres sau implicit, asupra consumatorului.</p> <p>(3) Constatarea și sancționarea contravenției de la alin. (2) sunt în competența Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor</p>	<p>Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>Art.13 - (1) Camuflarea trecerii riscului valutar asupra consumatorului, prin clauze contractuale ambigui, opace sau insidioase ori prin utilizarea de reclame mincinoase, constituie practici incorecte ale creditorilor financiari și se sancționează conform Legii nr. 363/2007 privind practicile incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor.</p> <p>(2) Constituie contravenție și se sancționează conform Legii nr. 12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități de producție, de comerț sau prestări de servicii ilicite, republicată, fapta creditorului financiar de a insera în contracte și de a utiliza clauze care trec integral riscul valutar, expres sau implicit, asupra consumatorului.</p> <p>(3) Constatarea și sancționarea contravenției prevăzută la alin. (2) sunt în competența Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.</p> <p>Autor: senator Daniel Zamfir</p>	
7.	<p>Art. 14 . În sensul prezentei legi, are calitatea de consumator și codebitorul, precum și fideiusorul care nu are calitatea de asociat, acționar semnificativ, administrator, director sau membru al organelor de conducere la debitorul principal-persoană juridică. Sunt asimilați fideiusorului și girantul și avalistul unei cambii sau al unui bilet la ordin care garantează prin semnătura pe cambie sau pe biletul la ordin o creanță care intră sub incidența prezentei legi.</p>	<p>Art. 14 se elimină</p>	<p>Având în vedere conținutul normei propuse pentru actualul art. 14, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă,</p>

		Autor: senator Daniel Zamfir	aceasta a fost prevăzută în cuprinsul art. 2 lit.a, în completarea definiției propuse pentru termenul „consumator”.
8.	Art.15. Prezenta lege este aplicabilă și contractelor în derulare, în scopul echilibrării prestațiilor și al reducerii riscurilor generate de astfel de contracte.	Articolul 15 devine art.14 cu același conținut Art. 14. Prezenta lege este aplicabilă și contractelor în derulare, în scopul echilibrării prestațiilor și al reducerii riscurilor generate de astfel de contracte. Autor: senator Daniel Zamfir	Reenumerotare ca urmare a includerii normei de la art. 14. în cuprinsul art. 2. lit.a)